

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

O ribarstvu.

Ko je cesar Jožef razpustil veliko število samostanov, je zadal s tem tudi ribarstvu veliko rano. Ribniki, ki so jih do tedaj oskrbovali samostanski bratje, so prišli naenkrat v tuje, nevesče roke, ki niso poznale niti življenja niti potreb vodnega prebivalstva. Ni čuda tedaj, da je začetkom preteklega stoletja začelo ribarstvo hirati. Tekom zadnjih dvajset let se je pa začelo veliko gibanje v korist te panoge kmetijstva; počasi, pa vendar z gotovimi koraki prihaja ribarstvo zopet do onega priznanja, katerega po vsej pravici zasluži.

Dokazano je, da je ribje meso dosti bolj redilno kakor vsako drugo, in že samo zaraditega bi bilo želeti, da bi postala riba hrana priprostega ljudstva. S tem zanimivim vprašanjem se je bavil letos tudi veliki ribarski kongres na Dunaju, katerega veličanska udeležba je bila priča, do kake veljave se je dandanes že to vprašanje povzdignilo. Zatorej mislimo, da ne bo odveč, ako podamo na tem mestu par kratkih opomb glede ribarstva s karpi (krapci).

Karp je prava podoba lenuha. Jako po godu mu je plitva in topla voda, v kateri se z veliko mirnodušnostjo in zadovoljnostjo premiče sem in tje. Vsled te lastnosti imenujemo ga radi svinjo med ribami.

Najvažnejše vprašanje za nas se glasi: „Od česa se hrani riba?“ Dokler ne vemo tega, bodemo tavalj v nejasnem okoli.

Od zemlje riba gotovo ne živi in od vode tudi ne. Saj vemo, da tega so zmožne samo zelene rastline s pomočjo solčnih žarkov.

Pač pa ima blato v ribnikih v gotovih

okolščinah zmožnost, da redi v sebi nešteto malih, s prostim očesom nevidnih živalic, katere imenujemo skupno pod imenom krustaceje. Ta najmanjša bitja, ki spadajo večinoma v sorodstvo raka, tvarjajo takorekoč naradni živež vsake ribe. To malo živalstvo lahko močno povišamo, ako pustimo, da se voda v ribnikih dobro segreje. To dosežemo najbolje s tem, da pustimo svoje ribnike plitve; jedino jarki, po katerih pritaka in odtaka voda, naj bodo bolj globoki.

Drugi pripomoček, pomnožiti to nevidno hrano obstoji v tem, da napeljemo gnojnice v ribnik. Tako sem videl letos pri izvrstno urejenih ribnikih, da je iz hleva šel naravnost kanal v ribnik.

Na to hrano naj bi ribarji vedno pridno pazili, zlasti naj se prvoletni karpi hranijo izključno samo s to hrano.

Ako pa hočemo dosti pridelati in prodati, ne bodemo shajali samo s to hrano. Treba nam bo ribe krmiti, kakor krmimo vsako drugo živino. Na velikanskih ribnikih kneza Schwarzenberga na Češkem krmijo z lupinami (grahu podobna rastlina) in s koruzo. Zrno se precej drobno razdrobi, pomeša in in vrže v vodo.

Računi se, da pet kil lupine napravi pet kil krapjega mesa. Lupine stanejo 100 kil 7 gld., tako, da nam na ta način pride 1 kg. ribjega mesa na 35 kr., kar je pa jako nizka cena.

Za naše razmere je najbolje priporočati, ako krmimo s sočivjem n. pr. s fižolom, grahom in bobcem, katero prej s kropom poparimo.

Krompir dajati karpom se ne izplača, ker je preveč enostranski in ne pospešuje dosti rasti mesa.

Nadalje so kaj izrtna hrana črvi, muhe in brošči. Hrošče moramo seveda prej posušiti in zmleti.

Ribe se na krmljenje kaj hitro navadijo. Videl sem lep prizor, kako so ribe iz rok svojega gospodarja same hrano jemale.

A to krmljenje ima tudi gotove meje. Več ko potrojiti svojega pridelka s krmljenjem bi nikomur ne svetoval, ker bi to znalo ribam na zdravju škodovati.

Kakor pozna vsak živinorejec to, kar ima v hlevu, tako naj pozna tudi ribar natančno to, kar ima v ribniku.

Glavno pravilo se naj glasi: Imej v eno in istem ribniku samo ribe enake velikosti!

Iz tega pa že sledi, da nam je treba za umno riborejo več ribnikov. In sicer potrebujemo za prvoletne in drugoletne in tretjeletne karpe, za vsak letnik poseben ribnik, ki nam je že znan po svojih lastnostih. Slišali smo, da mora biti plitev, topel in poln nižjega živalstva.

Na jesen polovimo karpe in jih spravimo v prezimnike, to so ribniki, ki se razločujejo po svoji globokosti in imajo svoj pritok in odtok vode; s tem poskrbimo, da nam ribe čez zimo ne zmrznejo in da dobijo v menjajoči se vodi dosti zraka.

Poletne ribnike pa pustimo čez zimo brez vode, da zemlja dobro premrzne. Ako hočemo plodovitost ribnika še bolj povišati, bodemo ribnik preorali in ga močno gnojili zlasti z gnojico in apnom.

Pri močno izsesanih ribnikih ne bode kazalo drugega, kakor ribnik za eno leto leto opustiti in zasejati oves, kateremu se močno pognoji.

Podal sem tukaj par črtic o novem ri-

LISTEK.

Skleda štrukljev.

(Spomini na moje rokodelsko potovanje.)
Stevu Ermanov.

(Konec.)

Midva z Miho nisva več čakala na Matevža, ampak šla sva naprej po vasi in sva prišla do hiše, kjer se je reko pri „Judežu“. Ker me je jako zanimal izvor tega imena, vprašal sem neko staro ženo, zakaj se tako pravi pri tej hiši. Zgovorna starka se je odkašljala in mi začela praviti:

„Vidiš, ti si sicer lenuh, ki brez dela okoli postopa, toda saj smo vsi ljudje popotniki na tem svetu. Jaz vem, da je mladi svet radoveden; vse ga zanima, samo škoda, da vedno raje lumparije posluša, kakor pa modre svete nas izkušenih ljudi. Oh, tudi ta hiša bi ne imela tega izdajalskega imena, če bi ljudje bolj spolnovali svete zapovedi Boga in domovine. Veš, bilo je pred več sto leti, ko so divji Turki hodili na Slovensko ropat in morit. Tebi to seveda ni znano — kaj bo tak mladikovec vedel — a mi, stari ljudje, se še marsikaj spominjamo, ker so nam povedali naši očetje. Enkrat so pridri tudi v našo lepo dolino, pred Gomilski grad. Zidovje je bilo močno in ni se bilo bati, da bi ga osvojil sovrag. A našel

se je Judež, ki je Turkom pokazal skrit venod. In od tedaj se vedno pravi pri tej hiši „pri Judežu“, ker je bil tisti človek baje tu doma. Turki so potem ljudi v gradu pomorili, grad pa zažgali; no, in danes je, kakor vidita, še sama razvalina, ki še ob cesti priča o turških časih in o človeški hudobnosti. Ime pri tej hiši pa bo kot prokletstvo vedno ostalo za greh izdajalstva.“

Tako mi je govorila ženica in počasi kašljaje in jezeč se na ta mladi svet šla naprej po cesti, da uide plohi, ki se je bližala. Midva z Miho pa sva stopila v Judežovo hišo, hoteč tu prevedriti. Potrkal sem na duri, a nikdo se ni oglasil — odprl sem vrata in vstopila sva. Majhna, precej čedna kmečka soba, sicer še po starem kopitu, je bila vendar prijazna. V hiši pa ni bilo žive duše razun starega mačka, ki je spal na peči. Na mizi pa, tam sredi mize, je stala polna skleda — rumenih štrukljev.

Judežev Janke je užival še le pet let njemu sladki jarem zakonski. Odkar je vodila njemu ministrstvo notranjih zadev zvesta in izkušena Mica, od tedaj se je redil pod vidnim božjim blagoslovom. Postal je kmalu hrust, da mu ga ni bilo para. Imel je poleg kmetije še oskrbovati podružno cerkvico na Posavju in kot tak je imel pravico v zimskih dneh hoditi na biro. Prišel je baje včasih na vas z

večro in začel vpiti: „Ajde! ajde!“ a njegov gromčji glas je bilo slišati kot bi vpil: „Ajde! ajde!“ Zato so mu nekateri hudobneži spodtikali, da je ajd. Ker mu je dobra posavska zemlja dajala precejšnjih pridelkov, si je pač mogla njegova Mica tako-le ob košnji ali ob mlatvi postaviti s svojo kuharsko umetnostjo s tem, da je pripravila za kosilo mastne štruklje. Janke jo je baje vselej tedaj pogladil po licu, češ: „Vidiš, moja stara, to pa to!“ Ona pa se je tedaj tako sladko nasmehnila, da jo je še rajši imel.

Danes pa, ko so mislili obedovati, so črni oblaki na nebu — in pa midva — bila vzrok, da Mica ni žela običajne hvale.

Sline so se nama cedile, ko sva za hip stala pred skledo štrukljev. A Miha je kmalu rešil to tešino — stisnil je skledo pod culo, in pospešila sva korake. Pet minut pozneje pa sva bila najsrečnejša človeka na svetu. V klancu nad hišo sva otepala mastne štruklje. Nobena stvar nama ni kalila veselja. Dež, ki je že začel kapljati, je popolnoma pojenjal; oblaki so se razvlekli in videti je bilo, kot bi se vsa narava smejala, češ: Miha, ti si lisjak.

„Zdaj pride pa še eno delo“, pravi Miha. „Štruklji se morajo plačati, a jaz jih ne bom, plačal jih bo Matevž.“

„Kako to misliš?“

„Le potrpi, boš že videl; nisem zastoj

barstvu. Da se da s tem kaj doseči, to kažejo dejstva. Knezu Schwarzenbergu n. pr. nesejo ribniki dosti več čistega dobička na ha — s številkami žalibog radi tajnosti ne morem služiti — kakor če bi dotično zemljo uporabil v kake druge gospodarske namene.

Po njegovih cenah se pa ravna tudi cena rib cele Evrope. 100 kg neosnaženih živih karpov prodaja na velike kupce po 74—78 gld.; pri malih karpkih (pod 2 kg) je cena za 4 gld nižja pri 100 kg.

V najnovejšem času močno priporočajo na ribnikih rediti race. To je gotovo jako dobro in koristno, seveda moramo paziti, da nam race ne zaidejo v ribnike, kjer imamo ikre in mlade ribice.

Jos. Zidanšek.

Bolniško društvo za slovanske akademike v Gradcu.

Z nekim neprijetnim čutom se vračajo letos slovanski sebosno slovanski dijaki v domovino. Bojijo se, da jim bo začeti s prihodnjim zimskim tečajem že itak siromašno življenje v tujem vseučiliškem mestu še bolj otežkočeno, da ostanejo sebosno v slučaju bolezni osamljeni in zapuščeni, kajti oni zavod, ki priskoči slov. dijaku na pomoč v skrajni sili, ki ga podpira in neguje, kadar se mu približa največja sovražnica — bolezen, propada ter bo v prihodnjem letu ustavil svoje humanitarno delovanje — ker mu manjka podpor. „Bolniško društvo za slovanske visokošolce v Gradcu“ se je ustanovilo v začetku z. t. 1896/97 z namenom, da preskrbuje svojim članom v slučaju bolezni brezplačno zdravnika, zdravila in po potrebi bolniško oskrb, siromašnim dijakom v slučaju smrti tudi brezplačen dostojen pogreb. To nalogo je „bolniško društvo“ zvesto izvrševalo. Dobilo si je najimennitnejših medicinskih strokovnjakov, ki večinoma opravljajo brezplačno službo društvenih zdravnikov, sklenilo je pogodbo z lekarnami, ter pridobilo olajšav na „splošni bolnici“. Na stotine slovanskih dijakov je že uživalo udobnost, katere nudi „bolniško društvo“ svojim članom, marsikateremu je ohranilo zdravje ter ga obvarovalo bednega bolanega življenja in nekaterim nesrečnim je tudi pripravilo dostojno zadnjo posteljo v tuji zemlji. — Ni se torej čuditi, da je izdalo „boln. društvo“, ki šteje med svojimi člani dobrih 50 % Slovencev v osmih letih svojega obstanka skoraj 8500 K. v svoje namene; vsota, katera vsako leto neprimerno raste, tako, da je „bolniško društvo“ letos

n. pr. plačalo samih bolnišničnih stroškov okoli 900 K — in približno ravnotako veliko svote v lekarnah. Rastočim izdajam pa ne odgovarjajo podpore. V prvih letih svojega obstanka je društvo prejelo precej podpor, različni dobrotniki, predvsem slovenske posojilnice, so mu pomagali pripraviti kapital — a te podpore so z malimi častnimi izjemami izostale in danes je društvo navezano na članarino svojih 120 članov (po 3 K na semester) in pa na pičlo glavnico, ki se je baš letos tako skrčila, da bo preostalo začetkom prihodnjega leta borih 600—700 K, s katero svoto pa društvo nikakor ne more naprej poslovati.

Zato se obračajo slovanski akademiki v Gradcu do svojih prijateljev in dobrotnikov, obračajo se do vseh onih, ki so nekaj kot člani „bolniškega društva“ uživali njega udobnost in dobrote z nujno prošnjo, da z denarnimi prispevki rešijo ta velepomembni zavod propada ter mu opomorejo, da lahko naprej deluje v prosep in blagor slovenskega dijaštva v Gradcu.

V imenu slovenskih graških akademikov:

phil. Albert Kramer, phil. Fr. Kotnik,
Trbovlje, Guštanj (Koroško).

Opomba uredništva: Naše uredništvo drage volje sprejema darove v prid bolniškemu društvu za slovanske akademike v Gradcu. Priporočamo stvar najtopleje, ker se gre za našo slovensko akademsko mladino.

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. Naši posilinemški „soobčani“ v svoji nemški strasti postajajo vedno bolj smešni. Zdaj nam že več ne privoščijo jedi in pijače. Strašno jim kruli po praznih želodcih, če vidijo Slovence pri jedi. Najgršo nesnago mečejo po vrlih slovenskih rodoljubih. Saj pa tudi nismo ravno tako trdosrčni in privoščili bi jim, da bi vsaj enkrat dobili dobro pečenko. Toda ti ljudje sploh niso za olikano družbo; še najnižji hlapec se jih sramuje, ker on govori, se obnaša in piše veliko dostojnejše, kakor ti ljudje po svojih časnikarskih kunjah, ki jih pošten človek ne vzame v roke. Le to je dobro, da se za njihove čenčarije nihče ne zmeni. In to jih strašno jezi — mi pa se na njihov račun imenitno zabavamo! — In kdo so ti kričači, ki s tako grdimi prismodarjami hočejo svoje zveste podprednike in celi svet voditi za nos? To so tisti, ki živijo med slovenskim ljudstvom, ki

se živijo od žuljev slovenskega kmeta in delavca, tisti ki si napolnjujejo žepe s slovenskim denarjem. Kako ljubeznivo ti gleda kmeta, ko mu našteva na roko denar — za hrbtnom ga pa preklinja in ga ima za največjega osla... Ali niso to volkovi v ovčjih oblačilih?! Le napišite zopet strupene članke — a mi vas vprašamo, kje je vaš moški značaj? Ali se vaše „peklensko“ delo strinja s častjo moža, ki naj očitno dela za občni blagor ljudstva?! Tiste vedno blatite in zasramujete, ki vas živijo — sramujete se jih v vaši „nobel“ — nemški družbi. Bodite vendar značajni, bodite dosledni nobeden naj ne vzame iz slovenske roke več nobenega denarja, napodite iz svoje mučilnice vse slovenske otroke, zapustite slovenske službe — in če ste možje, ki bočete, da se vas upošteva v pošteni družbi, morate to storiti — in kaj bo potem? O potem bo pač strašen „krah“ v vaših žepih, še hujša praznoba v vaših želodcih in do dobra se bote prepričali, da pri nas brez Slovencev ne morete živeti. Poštenjake in značaje znamo ceniti in spoštovati — grdo, črno nehvaležnost bomo pa tudi znali razkrinkati pred ljudstvom, in posledice gotovo marsikomu ne bodo ljube...

Iz Moškanjc. (Ogenj. — Uboj.) V nedeljo, dne 23. t. m. je pogorelo tukaj troje gospodarskih poslopij, in sicer dvojce popolnoma, pri tretjem pa je ostal prvi, z opeko krit del. Ker je bil požar takoj po popoldanski službi božji, in je bila ta dan slavitev farne patroninje sv. Marjete, ljudje večinoma niso bili doma, ampak so se še le vračali iz cerkve.

Tako se je ogenj bliskoma razširil po prvem poslopiju, a kmalu nato je gorelo tudi pri obeh sosedih. Da se požar ni širil še dalje, je zasluga predvsem slavne dornovske požarne brambe, ki sestoji večinoma s samih krepkih slovenskih kmetijskih fantov in mož. A tudi dva gospoda orožnika kakor tudi vaščani in nekaj drugih ljudi je delalo takorekoč z nadčloveško močjo. Nevarnost je bila tem večja, ker sestoji vas iz večinoma s slamo kritih poslopij. Ubogi pogorelci trpe veliko škodo. Zgoreli niso samo ravno pospravljeni poljski pridelki, ampak tudi vsa krma in večina orodja, a najrevnejšemu tudi vse svinje in edina krava. Škoda je tem večja, ker so si vsi trije posestniki še komaj s svojo marljivostjo uredili pred kratkim svoja domovja in ker so z zavarovalnino zaostali vsled pomanjkanja dohodkov. Ko se bo kateri izmed nesrečnih oglašil za pomoč posebno pri vas, cenj. kmetijski bralci „Slov. Gosp.“ v tem okraju, prosimo vas, naj najde odprto in darežljivo bratovsko roko, saj vi razumete najbolje, kako huda in bridka skušnjava je to, posebno ako živi človek tako

nosil tri leta puške na tej rami, nisem bil zastoj največji v našem polku, primaruha!

Doli na cesti sva videla Matevža, ki je ravno prišel iz neke hiše in se oziral po naju; bil je videti bolj čil in svež, ker je par latvic kislega mleka snedel. Miha je zažvižgal na prste in to je bilo njemu znamenje, kam naj se obrne, da naju najde.

Čez četrte ure je prikolebal po bregu. S poželjivimi očmi je gledal v skledo, v kateri je bilo še par celih štrukljev, ki so se nama vkljub vsej svoji dobroti ustavili.

„O, o, kje pa sta to dobila?“

„Tam-le doli, Judeževa Mica nama je dala, ker sva ji pomagale voz sena pod streho spraviti. Glej, dobro je, če človek kaj pomaga; ampak skledo morava prinesiti nazaj, to nama je strogo zabičala.“

„Ali jo boš nesel ti, Stevo?“ je vprašal Matevž proti meni obrnjen.

„Jaz je ne bom nesel!“

„E, kaj bi tisto! Če mi dasta te-le štruklje, pa jo nesem jaz“, tako je slednjič na najino veselje odgovoril Matevž.

Kakor sneg v peči, tako hitro so se tajali štruklji, ko jih je vzel Matevž v roke. Predno je minula minuta, jih je že pospravil, potem pa se odpravil s skledo proti Judeževini. „He, kako sta ta dva lena!“ si je mislil med potom, „a jaz pa za tako mastne štruklje

še vedno rad nesem skledo. Čakaj, sedaj bom pa še Mico prosil za kak grizljaj. O, Zbadarjev Matevž je pameten in sila premeten človek! Ha, ha!“

Tisti čas pa so se godile v hiši čudne reči. Mica je tarnala: „O mamka božja, tatovi, tatovi!“ Janko se je jezil na Mico in na lumpa; hlapec Luka pa je stiskal pesti in zatrjeval, da bo naklestil lopova, ki je odnesel štruklje. Ko je bila razburjenost največja, tedaj je vstopil Matevž s skledo —

„Mama Judeževa, skledo sem pri — —.“

„Oj, ti tat ti ciganski, sedaj nam ne uideš!“

Predno se Matevž zave, so že padali krepki udarci Lukovi po širokih plečih Matevževih.

„Jaz ti bom pomagal štruklje krasti!“

„Jaz, jaz ni — sem“, je jecljal Matevž.

„Lej ga nesramneža, sedaj pa še laže!“

„Ja — jaz nič ne vem. Jaz sem samo skledo nazaj prinesel.“

„Samo skledo, samo; a kje so štruklji?“

Matevž je videl, da jo je skupil, zato se je hitro obrnil in jo mislil odkuriti. Toda duri so bile zaklenjene.

„Aha, bi rad pete odnesel; o, preje ne greš, da se ne zmenimo o vsebini sklade. Sicer pa bom poklical orožnika“, tako se je glasil sklep Jankota.

„Oh, čakajte ljudje božji, da vam povem.“

„Ha, povem, boš že orožniku povedal, kar te bo vprašal, mrha debela!“ in ga je zopet krepko pritisnil Luka.

„Ti, Luka, stopi po orožnika!“ Luka je poiskal široki slamnik, ki mu je med pretepanjem padal pod mizo, oblekel jopič in mislil oditi.

„Samo po orožnika ne!“ je vpil debeluh; „saj vse rad plačam, kolikor zahtevate. Samo po orožnika nikar!“

Ko je Janko čul, da hoče Matevž plačati, se je potolažil. „No, pa pusti Luka; saj itak nimaš časa v trg iti — plačal bo, pa bo.“

Kaj je bilo Matevžu za novce, ki jih je dal za štruklje, saj bi dal ne vem kaj, da se je le rešil iz nevarnega položaja.

Midva z Miho sva pa med pretepom ležala v leščevju in se smejala, da bi kmalu popokala. „Prav mu je, dvakrat sem jaz plačal zanj kosilo, torej se mu ni krivica zgodila, če je enkrat on za naju plačal“, pravi Miha.

Ko je Matevž prišel iz hiše, je Miha zopet zažvižgal, a sedaj se Matevž ni odzval vabilu, ampak je gori izza voglov srdito pokazal svojo pest. Od tedaj ga nisva več videla.

Potovala sva sedaj sama, doživela še marsikako čudno in videla še marsikaj lepega; a o tem drugokrat.

rekoč od roke do ust, a vidi pred seboj uničen ves svoj dolgoletni trud na pustem pogorišču, pa povrhu še plakajočo svojo ženo in več nepreskrbljenih malih otrok. Obenem se tudi zahvaljujemo vsem onim, ki so sodelovali pri gašenju.

Dne 23. t. mes. je ubil v Preradu v Slov. gor. Anton Majcen svojega brata Jožefa. Prvi je bil pijan in se je sprl doma zvečer s svojim bratom. Med preprirom ga je sunil z namiznim nožem v prsi in nesrečnež je kmalu potem izdihnil. Vedno več žrtev zahteva pijanost po naših krajih in res neodpušljivo je, da še nimamo nikakih ostrih odredb — še manj pa zakona — proti pijančevanju. V Avstriji postane res vsako tozadevno vprašanje še le s poboji in umori pereče. Žalostno!

Studenice pri Poljčanah. (Kmetijska podružnica c. kr. kmetijske družbe v Studenicah.) Kmečki stan je podpora vsem drugim stanovom in od kmeta žive vsi ljudje. Če je kmečki stan na močnih nogah, tedaj se ni bati ne državi ne drugim stanovom za obstanek. Žalostno je torej in v srce boli sina kmečkih starišev, ko se vedno bolj po listih bere in vsak dan sliši in vidi, da kmečki stan propada in da se je bati zanj najhujšega. Kje in kateri so vzroki: Da o drugih molčimo: glavni vzrok, ki ga je pa tudi menda najtežje odstraniti, je stanovska nezavednost. Drugi stanovi se bude in ojačujejo, kmet ne — in dasi se mu pomočki mnogokrat ponujajo, nezaupnost mu brani, da ne seže po njih. Državo se dolži, da je ona kriva; že tudi, a v prvi vrsti ne. V Avstriji imamo po vseh deželah vpeljane c. kr. kmetijske družbe v povzdigo kmetijstva. Kjer se ljudje v obilnem številu zavzamejo za družbo, in terjajo od nje pomoči, jim tudi lahko mnogo dobrega stori, kjer pa ljudje spé, — kdo bi se zmenil za spečega?!

Po Spodnjem Štajarskem je nekaj kmetijskih podružnic, a zanje vé večinoma le samo gospoda; kmet dostikrat niti ne vé, kaj je to. In vendar menimo, da bi nam osrednja kmetijska družba morala mnogo koristiti, ker ima iz davčnih doklad in tudi iz drugih virov lahko rečemo ogromnih dohodkov. Le obilno bi nas moralo biti udov v posameznih podružnicah po Spodnjem Štajerju. Prav hvaležni moramo biti našim gg. potovalnim učiteljem za poduke in bodrila, ki nam jih dajejo.

V nedeljo, dne 16. julija po večernicah se je osnovala v Studenicah pri Poljčanah podružnica c. kr. deželne kmetijske družbe. Dvakrat je imel letošnje spomlad g. potovalni učitelj Fr. Goričan podučen govor v šoli in enkrat pred rezjo v vinogradu. Budil je v občinstvu zanimanje za umno gospodarstvo. Župljani so zaprosili osrednji odbor za ustanovitev podružnice, čemur je tudi ugodil s tem, da stopijo v podružnico tri sosednje župnije. Na ustanovni shod je došel za kmetijstvo jako vneti g. generalni tajnik F. Juvan, potovalni učitelj g. Fr. Goričan in kot pospeševatelj organizacije g. Gostinčar iz Maribora.

Po otvoritvi povzame g. Goričan v imenu g. Juvana besedo in razloži navzočemu občinstvu ob kratkem namen in korist kmetijskih družb. Namen družbe in podružnic je ta, da se začno kmetje združevati, si sami pomagati, se sami vzdigovati.

1. Združevati! Kmečkemu stanu je naravnost potreba združevanja — organizacije. Naš napredek in naša bodočnost sta edino v združevanju moči. Kmečkega stanu je v Avstriji 60%; koliko premoč bi imeli, ako bi se začeli zavedati svoje moči in pravic, ki bi jih lahko dosegli, in upliva, ki bi ga imeli kot najštevilnejši zastopniki državnega in deželnih zborov. 2. Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal. Kmet ne sme misliti samo na sebe, ljubiti mora tudi soseda in drug drugemu naj si pomagata. Misel na to dolžnost se pa najlepše goji po društvenem življenju. Človek dobi zaupanje sam v se in veselje do svoje grude. Dokler si nočeš pomagati sam, te ne bo nihče rešil. 3. Učite se! Dober gospodar še ni tisti, ki zna dobro orati in sejati, ampak

kdor zna na malem zemljišču z manjšim naporom mnogo več pridelati, kakor njegov prednik, ali pa njegov sosed na mnogo večji sicer pa enako dobri zemlji. Da bi pa to znal, se je treba učiti. Za dobro obdelovanje je treba uma, je treba nauka. Nihče naj ne misli, da sam vse zna. Pouk se pa redno in kaj lepo deli po nalašč zato nastavljenih gg. učiteljih v kmetijskih podružnicah. Ta namen torej imajo podružnice. Korist, ki jo donosa podružnica je, da daje udom zastoj vinarskih in drevnih škroplnic, da zamenjuje in preskrbuje dobre žitne vrste, da povzdiguje živino in svinjerejo in daje v ta namen udom za polovično ceno plemenjake, istotako za polovično ceno razne poljedelske stroje, orodja itd. — Prav hvaležni so bili slušalci za ta govor. Za g. Goričanom je še v istem smislu prav navdušeno govoril g. Gostinčar.

Oglasilo se je takoj 34 udov, ki so izvolili ta-le odbor: Načelnik g. Jožef Čede, namestnik g. France Koropec, tajnik g. Oton Vobič, denarničar g. Jožef Turin, in za odbornike Kodrič Anton, Kodrič Franc, Slomšek Franc, Marzidovšek Franc in Turin Anton. Udnina znaša tri krone na leto; po dve kroni se vpošiljeta na osrednji odbor, ki pošilja zato vsakemu udu vsakih 14 dni „Gospodarski Glasnik“, eno krono porabi odbor v društvene namene. Ker je že zdaj sredina leta, velja pristopnina za l. 1906 in bo začela podružnica svoje delovanje z novim letom. Dobila pa bo že sedaj zastoj štiri škroplnice proti peronospori in eno za drevje. Odbor sklence prihodnjo jesen ali zimo prirediti več dni trajajoči vsestranski gospodarsko—gospodinjski podučni tečaj.

Bog, v čigar imenu smo začeli, nam pomozí v dober uspeh!

Velika nedelja. (Narodni odpadniki.) Gospod urednik! vedno pišete o nemškutarjih in kako je grdo, če se zataji materni jezik. Zato smo žalostni, da imamo tudi pri nas take ljudi, ki pozabijo, da jih je rodila slovenska mati.

K nam je namreč privandral nek krčmar, kateri rajši vidi, da mu Slovenci ne pridejo v gostilno. Kmetu vrže jesti in piti na mizo, še prej pa kriči za denar. Naši groši mu vendar dišijo! Če pa pride kak nemčur k njemu, se mu vklanja in sede k njemu, na Slovence pa niti ne pogleda. Ta „folk“ mu je „pregmajn“, samo nemčurji so „fajn“.

Tudi eden naših učiteljev je posilinemec. Svojo deco bo raje pošiljal v Ormož v nemško šolo in še niti za nadučitelja ne bi hotel biti pri Veliki nedelji. Pa z Bogom gospodje! Danes malo — drugič več.

Več slovenskih kmetov.

Zreče pri Konjicah. („Štajerca“ v odgovor.) Skoraj ni vredno, da bi odgovarjali na neumno in predrzno pisarenje zloglasnega „Štajerca“, toda ker je namen naših Štajercijancev dovolj prozoren, moramo nekoliko odgovoriti, ker bi pod vplivom večkratnih takih dopisov brez našega odgovora lahko trpela narodna zavednost ljudstva.

Dovolj se že trudijo v zadnjem času, da bi zanetili v Zrečah prepir, kjer prej, dokler nas niso osrečili nemški privandraci s svojim prihodom, nismo poznali nobenih nasprotstev. Lotili so se pa pri tem delu prav podlih sredstev in sicer skušajo podkopati ugled našega g. župnika in drugih zaslužnih mož, katere je naša občina imenovala zavoljo njihovih mnogoletnih zaslug za občino častnim občanom in tako priznala njihov trud in neumorno delovanje.

Namen, ki ga nemški privandraci zasledujejo s takimi naravnost lažljivimi dopisi je, da bi si pridobili in zaslepili ljudstvo in si na tak način zagotovili saj nekoliko mest v občinskem odboru. To se jim je s svojim hlinjeno prijaznim obnašanjem že nekoliko posrečilo, ker so spravili pri zadnjih ovrženih občinskih volitvah dva Štajercijanca v odbor in to samo vsled brezbriznosti nekaterih naših volilcev, o katerih zanesljivosti sploh nismo dvomili, ki so poleg dveh narodnih kandidatov

volili — menda zavoljo osebnega nesporazumljenja — dva nasprotna. To je skrajna brezvestnost, ker s takim ravnanjem gojimo gada na lastnih prsih. Nikdar ne smemo pripustiti, da bi se v naši občini upoštevale besede prištev „Štajerca“. Vsi narodni občani moramo skupno nastopiti proti takim ljudem, ki so zatajili svoj slovenski materni jezik in sodelujejo in se udeležujejo nemških izzivajočih veselic. Ne bodimo jim v zasmehovanje, pokažimo jim hrbet, ne poupirajmo jih, držimo se narodnih trgovcev. Če naše nasprotnike ne bomo sami podpirali, jim bo kmalu odklenkalo in bodo zopet šli, odkoder so prišli.

Zanašamo se, da bodo naši narodni volilci pri prihodnjih volitvah bolje spolnili svojo narodno dolžnost kakor zadnjič, ko so takorekoč sami izdali popolno zmago v prvem razredu, katera nam je bila gotova. Slovenci na dan!

Od Save. (Po naših vinogradih) je napravila strupena rosa ali Bog zna, kako se imenuje vse te trsne in grozdne bolezni, strahovito škodo. Nekateri vinogradi so že popaljeni kakor o sv. Mihaelu, grozdje pa črnkasto. Bi kdo ugovarjal: Zakaj pa niste škropili? Vsaj smo! Pa glejte čudo! Sosed ima dva vinograda; v enem je pred osodepolnim 3. julijem škropil trikrat, v drugem dvakrat. Prvi, trikrat škropljeni je pa mnogo hujše prizadet, kakor drugi, kjer se je škropilo le dvakrat. Iz Kapel in iz Bizelskega prihajajo ravno tako obupna poročila.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Odlikovanje. Namestniški svetovalec in vodja c. kr. glavarstva v Mariboru grof Attems je dobil viteški križ Franc Jožefovega reda.

Osebnosti. Davkar v Marnbergu g. Franc Bartašek je prestavljen v Murau. — G. J. Zidanšek je dovršil kmetijsko visoko šolo. — G. dr. Radoslav Kušej v Celovcu, ki je bil nedavno imenovan c. kr. sodnim adjunktom za Črnomelj, a ostal za nedoločen čas še pri c. kr. deželnem sodišču celovškem, je sedaj definitivno prideljen tajništvu c. kr. nadsodišča v Gradcu.

S pošte. Poštni praktikant g. Jožef Černelč je prestavljen na lastno prošnjo iz Gradca v Maribor. — S 1. avgustom se opusti poštni pot med Št. Jurijem ob Taboru in Kapelo in se zato upelje vozna pošta s sledečim voznim redom: ob 10. uri 25 minut iz Št. Jurija ob Taboru, v Kapelo pride ob 10. uri 45 minut, nazaj se odpelje iz Kapele ob 10. uri 55 minut, dohod v Št. Jurij ob Taboru ob 11. uri 15 minut.

Mariborske novice. V ponedeljek, dne 24. t. m. zjutraj je umrl oficijal južne železnice in vodja v tukajšnji tovarni g. Janez Friedan v 50. letu. — Mariborski Nemci so vsi iz sebe od veselja, ker dobijo v Maribor nemškega notarja. — Na mariborski gimnaziji je bilo minolo šolsko leto 502 učencev. Od teh je bilo 342 Slovencev in 160 Nemcev. — Mariborski mestni svet je nastavljal za uradnega vodjo nekega dr. Schinerja iz Gradca. Mož seveda ne zna nič slovenski. — V Mariboru ima sedaj cirkus Lipot predstave, ki so jako dobro obiskane. V petek začne cirkus s predstavami v Celju. — Trgovca Jožef Pihler na glavnem trgu je dobil zaradi tega, ker je prišel vsled lastne krivde v konkurz, deset mesev zapora. —

Na deželni sadjarski in vinarrki šoli v Mariboru bo dne 11. avgusta ob 9. uri dopoldne sklep šole.

Na mariborskem ženskem učiteljsku (v zavodu šolskih sester) se je od 17. do 21. julija vršil zrelostni ustni izpit. Udeleževalo se ga je vseh 30 učenk četrtega leta, izmed teh jih je napravilo zrelostni izpit z odliko pet, vse druge pa s povojnim uspehom.

Nemški napisi na c. kr. uradih v Mariboru. Kadar se gre za to, kratiti nam Slovincem enakopravnost, so naši uradi vedno na prvem mestu, čeravno so ravno oni poklicani čuvati pravice narodov. V Mariboru se je ta mesec ustanovil glavni colninski urad, napis ima samonemški, c. kr. finančno okrožno ravnateljstvo si je omislilo novo tablo s samonemškim napisom. Tukajšnji finančni oddelek in finančno kontrolno vodstvo ima tudi samonemške napise. Čeravno so ti uradi večinoma za slovenske stranke, saj je mariborski okraj razun par izdajic popolnoma slovenski, vendar si drznejo ti uradi napraviti samonemške napise. Član XIX. osnovnega zakona ti uradi s tem naravnost zasmejujejo. Pozivljamo torej politična društva in naše slovenske poslance, da tem gospodom malo ohladijo njih nemške glave in jih počijo o avstrijskih zakonih.

Kako nas blatijo nemški listi. V Ljubnem na Gornjem Štajerskem so se minolo nedeljo, dne 23. t. mes. stopli nemški in slovenski delavci. Pri tem je bil ubit en Nemec in en Slovenec. Tepež je nastal vsled tega, ker so Nemci Slovence začeli psovati s slovenski psi, slovenske svinje itd. To priliklo so porabili nemški listi, da grdo psujejo cel slovenski narod. Z lažjo in zavijanjem pripisujejo vzrok prepira Slovincem ter hujskajo proti njim nemške delavce. Tako delajo ti ljudje, ki se vedno in povsod hlinijo velike prijatelje Slovencev in katere vedno hvali „Štajerc“. Mi bi jim naj bili seveda pomožni hlapci, oni bi pa po nas udrihali v svojih nesramnih časopisih in nas blatili pred vsem svetom!

Učiteljska služba. Slovenski učitelji se opozarjajo na razpis učiteljske službe s prostim stanovanjem in kurjavo pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Učitelj-organist dobi ob enem tudi orglarsko službo, ki šteje na leto najmanj okroglih 300 K.

Vseslovenski dijaški shod v Ljubljani. Slovenski visokošolci nam piše: Na Dunaju so govorili zastopniki vseh treh akademskih društev tudi o tem, ali ne bi kazalo v letošnjih počitnicah prirediti vseslovenski dijaški shod v Ljubljani. Izrekli so se proti temu in sklenili, naj se shod vrši prihodnje leto o veliki noči. Navajali so se tudi za to razlogi, ki se pa dajo ovreči. Slovensko vseučiliško vprašanje je tako važna točka v našem kulturnem programu, da se ji morajo ukloniti vsi strankarski nameni posameznih društev. In zato z manifestacijo za slovensko vseučilišče ne smemo odlašati. Edino primeren čas za slovenski dijaški shod bi bil letos na dan odkritja Prešernovega spomenika v Ljubljani. Tovariši akademiki in abiturientje, delajte na to, da se uresniči ta misel!

Shod odposlancev slovenskih katoliških delavskih društev na Spodnjem Štajerskem in Koroškem se bo vršil v nedeljo, dne 13. avgusta v Narodnem domu v Mariboru. Shod bo velike važnosti, ker bo pretresaval vladno predlogo o zavarovanju delavcev za starost in onemoglost, sklepal o resolucijah in o ustanovitvi novega strokovnega delavskega časopisa. Vabila se že razpošiljajo in prosimo vsa ona katoliška delavska društva, ki bi morda pomotoma ne dobila vabila, da to, kakor tudi priglas udeležitve, takoj naznanijo pod naslovom: I. N. Gostinčar, Cirilova tiskarna, Maribor. Opozarjamo tudi naša slovenska izobraževalna društva, ki so v bližini mest ali tovarn, da se shoda udeleže, ker bo ta shod tudi za nje velike važnosti in jih tudi prosimo, da svojo udeležbo takoj pri-
glasijo.

Umrl je v Gradcu g. Jožef Horvat, poštni uradnik v 70. letu. Služil je pri vojakih 17 let, pri pošti 23 let. Dolgoletnemu našemu naročniku bodi zemljica lahka! — V Mariboru je umrl dne 21. t. m. gosp. Jožef Ceilhofer, učitelj iz Poljčan.

Od sodnije. Alojzij Škorec, kovač v Sodincih, je dne 3. maja t. l. sunil Nežo Kosi

tako močno, da je padla na tla, in je dobila težke poškodbe. Pri obravnavi dne 20. t. m. je bil zato obsojen na šest tednov zapora. — Zaradi težke telesne poškodbe in drugih prestopkov so dobili: Franc Tergola tri mesece ječe, Frid. Lačen tri in Leop. Meško dva meseca. Vsi trije so doma v Desnjaku. — Mizar Jožef Horvat iz Trgovčiča je dne 15. maja kadil v mizarški delavnici Ferd. Grazerja v Ormožu smodko, vsled česar je v omenjeni delavnici nastal ogenj. Obsojen je bil na tri mesece ječe. — Ključavničarski pomočnik Alojzij Masten je svojega očeta tepel s krožnikom po glavi ter ga lahko poškodoval. Dobil je štiri mesece ječe. — Zaradi nenravnosti je bil obsojen Franc Pavalec na eno leto težke ječe.

Št. Peter pri Mariboru. V Dravi je utonil dne 24. t. m. dopoldne ob 9. uri šestintridesetletni fant Peter Ferlinec.

Jareninske novice. Letina kljub temu, da je lani toča vse pobila, zelo lepo kaže. Tudi vinogradi niso preslabi. Zelo pač že nastopa peronospera. — Griža v Jelenčah in v Gačniku še ni ponehala. Umrlo je zopet dvojce otrok. Lotila se je tudi že odraslih. — Bogve, ali nima nobenih boljših dopisnikov „Marburgerca“, ko našega jareninskega. Ta namreč ne ve družega, ko na lažnjiv in nesramen način osebe zahrbtno napadati. Zahrbtno napadati osebe, to delajo le barabe in ljudje najnižje vrste. Listi, ki prinašajo same take osebne napade, se tudi vsakemu studijo. Kolikor smo zvedeli, preskrbita te dopise v „Marburgerco“ dva zloglasna nemčurška pijanca, ki veliko po gostilnah okoli vohata. Nekateri posilinemci, ki imajo vendar nekaj poštenja v sebi, so sklenili opustiti protestantovsko „Marburgerco“.

Pesnica pri Mariboru. Blizu koldvora je prišlo do prepira med železniškima delavcema Ferdinand Rossmannom in Tomažem Habalerecom zaradi neke lopate. V prepiru je zadnji prvemu vrgel kamen v glavo. Rossmanna je to razjezilo, da je pograbil lopato in udaril z njo Habalereca, da se je zgrudil mrtev na tla. Rossmann se je sam javil sodniji.

Ptujske novice. Pri izkopavanju gromozu v bribu za nemško hranilnico je podsulo delavca Jožefa Šalamun iz Nove vasi. Zlomilo mu je obe nogi nad kolenom. — V zadnji „Marburgarci“ vprašajo Ptujčani prav ponižno, zakaj se ne škropi po ulicah, da se zabrani strašen prah. To ponižno vprašanje je podobno pasji pokorščini! Ali Ptujčani ne vedo, da mestna uprava nima denarja za take stvari. Ona mora žrtvovati tisočake za ohranitev nemštva na Spodnjem Štajerskem, za zidanje Studentenheima, Medhenheima, nemške pripravnice itd. Če se mestni zastop s tako vzvišeno nalogo bavi, pa naj istočasno misli tudi na prah! To je nemogoče! Mestni zastop si misli, da smo le Nemci, če tudi v prahu! — Iz Ptuj se še poroča, da je utonila v Dravi neka Ana Kikl. V nedeljo je v vojaški plavalni šoli utonil pijonir Simon Brautša iz Kostrivnice.

Sv. Jakob v Slov. gor. Stekel pes, ki se je pred enim mesecem na raznih mestih prikazal, ugriznil je pri dveh posestnikih v Spodnjem dolu svinje kakor tudi mačke. Ker se vgriznjene svinje niso takoj odstranile, prikazala se je pri njih sedaj steklina; minuli teden je vgriznila stekla svinja hčerko veleposestnika Krambergerja, katera je morala vsled pridobljene rane takoj na Dunaj v zavod za zdravljenje stekline.

Iz ljutomerskega okraja. Bukvarna Dubois prodaja vražarske knjižice „Senje blažene Dievice Marie“. Svarimo ljudi pred to sleparijo, da naj ne trosijo vinarjev za take reči, ki so škodljive, ker so praznoverne in nekrščanske.

Ljutomer. Dvakrat nas je oklestila huda toča. Zgornji del župnije je pobila dne 14. t. m. opoldne, spodnji del, osobito trg in okolico, pa je udarila v soboto, dne 22. t. m. ob

trietrt na 5 popolnoma. V gorici in na njivi je neizmerna škoda.

Okrajni zastop ljutomerski bo volil v prihodnji plenarni seji zastopnike v okrajni šolski svet. Ta važna zadeva zahteva, da pridejo vsi člani k plenarni seji in da kot eden mož volijo od Slovencev predlagane može!

Ogenj. V Curnovcu, občina Sromlje, je ogenj uničil dne 15. t. m. hišo posestnika Dušiča. Goreti je začelo okoli 5. ure zjutraj. Na pomoč prihitelim sosedom se je posrečilo ohraniti gospodarsko poslopje.

Zreče pri Konjicah. Minolo soboto popoldne razsajala je huda toča. Ledeni „orehi“ so rastline uničevali malone skoz pol ure, t. j. poročevalec je imel pred seboj uro in opazoval, da je skoz 15 minut padala toča suha brez dežja, v sledečih petero minutah pol toče, pol dež, potem je skoz pet minut ponehaval toča in pustila prostor samo dežju. Nesrečonosno neurje je med ostalim zmlatilo po njivah še le dozorevajoče žito, letos bogato obloženi trs je poškodovan za več let. Izmed drevja so sadje obetale samo hruške in slive in orehi, a te je sedaj oklestila neusmiljena toča. Burja je začela škodo delati po Keblju, nadaljevala jo po Slakovi pri Oplotnici, najhujše razsajala je po Zrečah posebno po okolicah Dobrava in Jamnik, svoje potovanje je sklenila z nesrečo po bližnjem Osredku in sosednjih Stranicah.

Velika nevarnost preti Vojniku tako tarnajo nemški listi. Slovenci si namreč hočejo postaviti Narodni dom. To naše nemčurje grozno jezi. Kakor gadi sikajo in se pačijo, da bi zabranili to stavbo. Toda mi se samo posmehujemo njihovi neumni jezi. Slovan gre na dan!

Okrajni zastop Šmarje je v svoji seji dne 20. t. m. v okrajni šolski svet Šmarje za dobo 6 let zopet izvolil svojega načelnika dr. Jos. Georga, njegovega namestnika Fran Ferlinca ter uda dr. J. Rakeža in Ignacij Gotschera, medtem ko je bil prvič izvoljen Jakob Zdolšek (Šuc), veleposestnik v Okrogu. V tej seji se je brez ugovora na predlog revizorjev odobril letni račun za 1904; podelila se je služba okrajne babice najboljši prosilki; naročilo se je okrajnemu odboru, da po zvedencu da napraviti proračun glede prevzeta sedanje občinske ceste Grobelno-Ločnica-Brezje kot okrajna cesta II. razreda, kakor se je tudi sklenilo deželni odbor prositi, naj se slovenska kmetijska šola napravi v Št. Jurju ob južni železnici. Občini Žusem in Zibika se je podelila znatna podpora za vzdrževanje občinskih cest, a slovensko gasilno društvo Šmarje je dobilo podporo 400 K. Izmed načelnikovih poročil je posebno omeniti, da se je letos potom c. kr. kmetijske družbe kupilo 8 čistokrvnih bikov murske pasme, ki so se potem po dražbi zanesljivim bikorejcem prodali. Nad 20 let že šmarski okr. zastop z nakupom bikov živinorejo pospešuje in sme ponosen biti z vspehom, vendar toliko bikov kakor letos, še ni nobeno leto kupil.

Sv. Jurij ob južni železnici. Mala, a lepa veselica se je vršila zadnjo nedeljo v naši fari, na lepem zpodovinsko važnem griču okolice Podgrad. Krasna trobojnica in pokanje topičev je naznanjalo po celi fari, da se tu vrši dvanajstletnica, od kar se je vsadila na tem prijaznem griču s krasnim razgledom nova lipa in šestnajstletnica, odkar so mladeniči podgrajske okolice pod prejšnjo staro lipo prisegali ohraniti vedno verske in narodne svetinje. Slavlje po dvanajstih letih navdušilo je može in fante, da so v navdušenih besedah ponavljali, da so še bolj kakor prej pripravljeni vedno in pri vsaki priložnosti biti zvesti narodu in veri. Prireditelj veselice, navdušen in vzoren kmet Koželj pozdravi vse s posebnim veseljem tudi zastopnike z drugih okrajev. Govorniki vseh vrst strinjali so se v tem, da je posebno v zdajšnjem času potrebno, postaviti se v bran nasprotnikom vere in narodnosti. Lepo je bilo videti, ko je nastopila mladenka s pre-

krasnim šopkom cvetic v roki, sestavljenim v narodnih barvah in zatrjevala, da tudi mladenke ne marajo zaostajati za mladeniči in možmi v narodni navdušenosti. Sklenilo se je pri tej priložnosti pobirati radovoljne doneske za družbo sv. Cirila in Metoda. Navzoče ljudstvo je bilo ginjeno od plemenitega dejanja slučajno navzočega Nemca-Dunajčana, ki je s prispevkom za šolsko družbo pokazal svojo pravicoljubnost. Nabrala se je lepa svota. Pevanje narodnih pesmi je zaključilo lepo spominčico. Ako bo po vseh krajih slovenskega ozemlja kmečko ljudstvo tako navdušeno za vero in narodnost, se nam ni treba bati propada.

Prememba pri armadi. Pri častnikih v Gradcu so vpeljali nove plašče, kakor jih imajo tudi nemški častniki. Pri paradi bodo še v rabi dosedanji plašči, pač pa morajo že pri sedanjih vajah rabiti nove. Sploh bodo premenili vso, doslej precej nepraktično vojaško obleko in opremo. Vojaški kapelniki dobe mesto srebrnega traku okoli kape zlatega. Polkovne godbe nameravajo odpraviti in uvesti divizijske štabne godbe. Vojaški kapelniki, ki so bili sedaj le nastavljeni od častniškega zbora, postanejo vojaški uradniki. Imenovali bodo tudi vojaškega godbinega ravnatelja, ki bo v osmem činovnem razredu in prideljan vojnemu ministrstvu.

Begutterjeva po Slomšku poslovenjena maša in 30 napevov k mašni pesmi „Pred Bogom poklekimo“ se dobe pri Valentinu Stolzerju, šolovodju v p. v Gradcu, Ungergasse 19. Cena: mašna partitura 1.20 K zvezek napevov 1.77 K.

Cerkvene stvari.

Iz Dramelj. Pretečeno nedeljo smo obhajali tukaj lepo nedeljo ali patrocium sv. Marije Magdalene. Slovesnost je povečalo novo bandero, katero so tukajšnji pridni fanti napravili, seveda s pomočjo tudi drugih dobrih src. Bandero krasita podobi sv. Magdalene in sv. Mihaela. Blagoslovili so je domač gospod župnik v navzočnosti domačega g. kaplana in dveh sosednih župnikov. Ljudstva se je obilno udeležilo te izvanredne, lepe slovesnosti. Izdelevateljico bandere, gospo Ano Hofbauer iz Ljubljane priporočamo cerkvenim predstojništvom. Tudi cerkev je od zunaj dobila drugo lice, ker je vse na novo obeljeno. Dramlje res napredujejo! Vsem dobrotnikom bodi na tem mestu izrečena srčna zahvala!

Društvena poročila.

Izlet v Hoče priredi v nedeljo, dne 6. avgusta „Bralno in pevsko društvo Maribor“ v gostilno g. Gselmana, kjer bo priredilo veselico z godbo, petjem in drugimi zabavami. V to svrhu se vrše pevske vaje vsako sredo in petek. Za obilno udeležbo iz mesta in dežele prosi odbor. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Izlet se seveda vrši le ob lepem vremenu. Izletniki gredo lahko peš, ali se pa peljejo ob pol 3. uri z mešanim vlakom.

Ljutomerska kmetijska podružnica sklicuje na dan 30. t. m. ob pol 9. uri predpoldne (po rani maši) zborovanje v gostilniško dvorano g. Kukovca pri kolodvoru v Ljutomeru, pri katerem bo deželni potoval. učitelj g. I. Bele imel strokovno poučni govor. Podružnično vodstvo vabi vse ude iz celega okraja in pa tudi neude k temu poučnemu predavanju, pri kateri priliki se bo porazdelilo med tam navzoče precejšnje število poučnih knjig brezplačno.

Ciril-Methodova slavnost benediške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se je tako sijajno izvršila zadnjo nedeljo, da še take slavnosti nismo tukaj doživeli. Vse točke vzporeda so se rešile v popolno zadovoljnost udeležencev, ki so zastopali več kot polovico Slov. goric. Posebno je dopadla res ganljiva Marijina igra „Na srcu Marijinem“, za katero predstavo je bilo prodanih 300 vstopnic. Dohodki slavnosti in narodne veselice presegajo 200 K. To je gotovo sijajen uspeh! Obširneje poročamo prihodnjič.

Igra „Na Srcu Marijinem“ se v nedeljo, dne 30. julija ponovi. Domačini in sosedje, pridite, vredno je, da se potrudite k predstavi!

Ciril-Methodova slavnost pri Sv. Juriju v Slov. gor. Pri najlepšem vremenu se je vršila v nedeljo, dne 16. julija „Ciril-Methodova“ slavnost, katero je priredilo naše bralno društvo „Edinost“. Sv. Jurij še ni imel take prireditve. Zato pa je bilo tudi ogromno ljudstva, ne samo domačega, ampak prišli so tudi cenjeni gosti, prijatelji in znanci od blizu in daleč. Počastili so nas Mariborčani, v velikem številu so bili zastopani Lenarčani. Radovali smo se s prijatelji od Sv. Jakoba, Sv. Benedikta, Sv. Ruperta, Sv. Petra pri Mariboru, Sv. Petra pri Radgoni. Prihital je pevski zbor od Sv. Jurija ob Ščavnici. Da celo iz daljnega Laškega so privabili goste Slovenske gorice. Umevno je torej, da so bili sicer obširni prostori docela premali. Pozdravil je goste navdušeno in iskreno društveni predsednik g. Roškar. Slavnostni govor g. učitelja Železnika pa je bil zelo zanimiv in poučen. Seznanil nas je z zgodovino slovenskega kresa. Že stari Slovani so zažigali kresove na čast bogovom. V turških vojskah so plamteli kresovi in naznanjali prestrašenim Slovincem, da je Turčin v deželi. Sv. Cirilu in Metodu pa zažigajo Slovenci kresove v radosten spomin, da sta ravno ta dva moža Slovanom prižgala luč sv. vere in narodne izobrazbe. V slovenskem jeziku sta jim oznanjevala sv. vero, sta jim spisovala knjige in jih učila v vsem potrebnim. Zasluga, ki sta si jih pridobila sv. Ciril in Metod za Slovence, ni mogoče natanko pojmiti, ampak jih moramo le hvaležno občudovati. Željno smo pričakovali nastopa naših igralk v lepi igri: „Lurška pastirica“. Skrivnostno nekako nam je bilo pri srcu, ko so nastopili angelčki v raznobarvenih, bujnih oblačilih in spet izginili, predno je nastopila Bernardka s svojo materjo. Vsakdo je več videl in slišal, kakor je pričakoval od priprostitih kmečkih mladenk. Občudovali smo gibčnost in spretnost njihovega nastopa, ki je bil mil in prisrčen zlasti pri slepi Otiliji in njeni sestri Zofki, zapovedovalen in odločen pri grofinji Eleonori, poln usmiljenja do nesrečne sirote pri Mini, domači učiteljici, radoveden in klepetaven pri Barbi in Jeri ter samozavesten pri mestni županji. Prisrčno je bilo petje slepe Tilke v spremstva angeljev in ganljiv je bil nastop romaric v zadnjem dejanju. Bengalična luč je pa povzdigovala krasoto dotičnih prizorov. Četudi smo se kuhali v neznosni vročini, do konca smo vztrajali. Potem pa, „hej, ven na dan, ven na plan“, kjer se je razvilo prav zabavno življenje, kjer je bil pravi lov na srečo. Vsak je hotel biti srečen. Zanimivi dobitki so vzbujali prisrčno zabavo. Obenem so se razlegale mile pesmice, s katerimi so nas razveseljevali moški glasovi od Sv. Lenarta in zlasti mešani pevski zbor od Sv. Jurija ob Ščavnici, kakor tudi domači. Vmes se je povedala marsikatera navduševalna in koristna beseda, da bi le tudi se uresničevala dejansko. Tako se je vršila naša slavnost. Hvala vam, vsem gostom, prijateljem in znancem, ki ste prišli od blizu in daleč. — V nedeljo, dne 23. julija se je igra „Lurška pastirica“ ponavljala z istim uspehom in še finejšo spretnostjo.

Dol na Štajerskem. Kdor je pred leti poznal naše razmere, ta pač z žalostnim srcem dandanes gleda poraz dolske naprednosti. S trudom in težavami so vrli, nepozabni rodoljubi orali celino ter zasejali seme znanosti in narodne omike. Ljudstvo so zbirali v društvu ter mu preskrbeli potrebnega berila različne vsebine, tako, da se dolsko bralno društvo lahko stavi po vsebini knjig in različnega berila v prvo vrsto slovenskih bralnih društev. Pred par leti se je tudi ustanovilo gasilno društvo, ki je nekaj časa lepo napredovalo toda vsled nereda, ki je zavladal, se je nagibalo zdaj na eno, zdaj na drugo stran-dokler ni padlo. In enaka osoda bo zadela prej ali slej tudi bralno društvo, ako se sedanje žalostne razmere ne spremenijo. Vprašam vas, voditelje, ki stojite na krmilu narodne prosvete

in omike, kako vam je pri srcu, ko gledate žalosten poraz s tolikim trudom in žrtvami ustanovljenega podjetja? Ali vam vest ničesar ne očita? Gotovo! Primate krepko za veslo, dokler še ni prepozno, in „le naprej, le naprej, dokler je še vetra kej!“ — Rodoljub.

Gospodarske stvari.

Vinogradniki! Vsled preobilega dežja preteklega meseca razvijajo se trtne bolezni tako nenavadno hudo, da nam prete naše lepe, zelene vinske gorice tekom kratkega časa spremeniti v rujave pušče. V prvi vrsti je to bolezen, ki jo imenujemo peronospora ali strupena rosa, katera je letos zelo rano nastopila. Škropili ste sicer pravilno in zgodaj, a vedni dež je galico kmalu spral in kdor ni porabil prvega lepega dne za drugo škropljenje, ta najde povsod to bolezen v svojem vinogradu ne samo na listju, ampak tudi že na grozdju. List postane na zgornji strani rujav, na spodnji strani se pokažejo bele lise, to so trosi ali seme te bolezni. Grozd postane ali rujav, ali usnjat, ali dobi plave lise od peclja doli, v obeh slučajih se pa kmalu posuši. Ker se korenina glivice, ki povzroča opisano bolezen, nahaja v notranjih delih lista, oziroma grozda, kamor ne moremo galice spraviti, obvaruje ista le zdrav list ali grozd pred razvojem bolezni, napaden list pa ne more več rešiti. Da pa obvarujemo vsaj še sedaj zdravo listje in grozdje, ali pa še se razvijajoče listje pred boleznijo, treba nam je takoj škropiti. Pustite torej vsako drugo delo v gospodarstvu in poškopite najprvo trte, ker ni mogoče, da bi v gospodarstvo pri kakem drugem pridelku v teku nekaj ur trpeli toliko škodo, kakor v vinogradu vsled peronospore. Za škropljenje vzemite 1 do 1 in pol kg modre galice na 100 litrov vode in primesite približno za pol kg več ugašenega apna, kakor ste vrli galice v to raztoplino. Ne škropite v rosi, pa tudi ne v hudi vročini. Glejte pa, da tudi grozdje dobro poškopite! Škropljenje je čez kakih 14 dni do 3 tedne zopet ponoviti. Komur je bolezen uničila prvotne liste, ta naj pusti iz zapirnic (zalistnikov) po en do dva lista rasti, druge pa naj odreže. Ti listi bodo namestovali prvotne trtne liste in treba jih je torej dobro in večkrat škropiti, da vsaj te obvarujemo pred boleznijo. Na trti brez listja ne more ne grozdje, ne les dozoreti, škoda je torej velika! Druga bolezen, ki letos zelo škodi, je pa plesnoba na grozju. Grozdje izgleda ko z moko potreseno, pozneje se razpoka in suši. Proti tej bolezni je treba na fino žveplati v lepem, gorkem vremenu. Ako večkrat žveplamo, obvarujemo lahko že napadeno grozdje pred boleznijo, kajti koreninica glivice te bolezni se nahaja na površju jagod, vsled česar jo lahko z žveplom še takrat uničimo, ako takoj žveplamo, kadar se je razvila. — Bohuslav Skalicky, c. kr. vinarski nadzornik v Novem mestu.

Nova cerkev pri Ptujju. V nedeljo, dne 9. t. m. so imeli tukajšnji prebivalci prav ugodno priliko razširiti potrebne znanosti o zelo važni kmetijski stroki, o živinoreji. Prišel je namreč omenjeni dan semkaj prvokrat potovalni učitelj gosp. Jelovšek predavat o umni živinoreji. Dokaj lepo število zbranih ukaželjnih poslušalcev obojega spola poslušalo je g. predavatelja z nehlinjeno pazljivostjo in vidnim zanimanjem. G. Jelovšek je pred vsem povdarjal, da se je treba posestnikom združiti, če hočejo v živinoreji uspešno napredovati. Posamezne zadruge naj si nato omislijo plemenjake v kraju, kjer najbolj uspeva pasma, najsibo govedo ali svinje. Pri plemenski živini naj se gleda osobito, da je za pripuščanje dovolj stara t. j. da je dobila ozir. menjala predna dva zoba. S plemensko živino je treba lepo ravnati, da ne postane plašljiva, trmasta itd. kajti ta svojstva se prenesejo potem tudi na mladiče. H koncu svojega predavanja je g. Jelovšek na željo nekega navzočega posestnika prav jasno in poljudno opisal ravnanje z napeto živino. Omenjal je n. pr. med drugim, da je treba voditi napeto živino navzgor, da v trebuhu nabrana sapa ne pritiska preveč na

pljuča in srce; dobro je, dati živini grizti nekaj kumine ali pa janeža, živini glavo naprej držati, v skrajni sili pa jo na levi strani zgoraj med zadnjim rebrom in kvetono s snažnim nožem prodreti itd. Nadalje je opisal g. predavatelj, kako se lahko pri živini drizga za brani oziroma odpravi. Smelo trdim, da je zvedel vsak od navzočih mnogo potrebnih stvari tičočih se živinoreje. Uverjen sem tudi, da nobenemu došlecu ni žal, ki se je udeležil tega poučnega shoda. Zdaj pa, dragi posestniki, mislite, kako bi se dalo od g. potovalnega učitelja povedano in priporočeno izvesti. Pretresajte to tembolj, ker so plačila velika in mnogostranska; treba je tedaj skrbeti, da bomo znali in povečali dohodke. Pomagajmo si sami in pomagaj nam bo Bog. G. Jelovškega bodi tem potom še enkrat izrečena prav lepa hvala za njegovo izborno poučno predavanje, na katero pa precej navežemo tudi vročo prošnjo, blagovoli nas omenjeni gospod v kratkem zopet obiskati in nas z enakim predavanjem zopet razveseliti.

Društvena naznanila.

Bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi veliko ljudsko veselico v prid družbe sv. Cirila in Metoda dne 6. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne, in ne 18. avgusta, kakor smo zadnjič poročali. Torej še poprej na mnogobrojno svidenje! Odbor.

Čebelarstva podružnica za gornjeradgonski okraj priredi v nedeljo, dne 30. julija popoldne ob treh čebelarški shod in predavanje v Kapeli pri čebelnjaku Franca Postraka, po domače pri Vogrinčevih v Radenskem vrhu. Sestanek čebelarjev po večernici pri cerkvi in potem skupni odhod k čebelnjaku. — Jan. Jurančič, potovalni učitelj.

Slov. kršč. izobraževalno društvo „Domovina“ v Gradcu priredi v nedeljo, dne 30. t. m. svoj izvan-

redni občni zbor v dvorani restavracije „Zum Oesterreichischen Hof“ Georgigasse št. 1 z običajnim vzporedom. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

Listnica uredništva: Gornja Poljska-va. Brez podpisa. Zato v koš! — Mozirje: Prihodnjič! — G. V. Ali nam ne bi priskrbeli „klünskih“ klobas. Tukaj jih zelo pogrešamo. — Sv. Andraž pri Velenju. Novice, ki nam jih pošiljate, so že prestare! Poročajte vedno takoj! Pozdrave!

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki: bogoslovci mariborski 60 K, kaplan Pučnik 3 K 60 v, neimenovan 5 K, iz zapuščine rajnega g. Kočevarja 352 K 72 v. Presrčna zahvala!

Loterijske številke.

Line 22. julija: 20, 78, 24, 17, 47.
Trst 22. julija: 38, 12, 74, 49, 86.

Tržne cene

v Mariboru od 15. julija do 22. julija 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	20	17	—
rž		14	—	14	80
ječmen		12	80	13	60
oves		15	40	16	20
koruza		17	10	17	90
proso		21	—	22	—
ajda		19	—	20	—
seno		3	90	4	30
slama		3	80	4	20
1 kg					
fižola		—	20	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	7	—	8
sir		—	34	—	36
surovo maslo		1	56	1	60
maslo		2	—	2	40
špeh		1	52	1	56
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisl		—	—	—	—
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kisl		—	60	—	72
100j glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajce		—	—	—	7

Proda se.

Lepo posestvo v bližini cerkve, ob okrajni cesti, obstoječe iz lepe hiše in vsega gospodarskega poslopja, štirih oralo- nji, sadonosnika in travnika, se proda za 7000 K v Jarenini št. 18. 486 2—2

Nova hiša švicarskega sloga, 10 let davka prosta, s 4 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, prijaznim rožnim vrtom in vrtom za sočivje, primerno posebno za gospode penzioniste, se po nizki ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 186. 488 3-2

Lepo posestvo v občini Pretrež, fara Crešnjevec pri Slov. Bistrici, meri čez 12 ha in pet rodovitnih velikih njiv, 4 travnike z vrtom pri zidani hiši, 1 mal vinograd, gošče čez 4 ha, je na prodaj. Delga je samo 1509 K, drugo je neza- dolženo. Franc Furek vulgo Mihelak. 487 3—2

Za nakup posestva ugodna pri- lika! Proda se iz proste roke lepo po- sestvo v bližini mesta na Spod. Štajer- skem, ob glavni cesti, v zdravem in prijetnem kraju. Posestvo meri 15 oralov, na posestvu se nahajata dve hiši, ena slična vili s krajnimi sobami, sposobna za vsako gospodo. Obe hiši sta v popol- noma dobrem stanju. Pogoji so zelo lahki. Proda se le Slovincem! Naslov pri upravnistvu lista pod „ugodna prilika 35.“ 495 2—2

Gostilnico in mesarijo s travniki in njivami, ležeči v Trgu Sv. Trojica v Slov. gor. prodam radi smrti mojega edi- nega sina in vsled svoje starosti po nizki ceni in pod jako ugodnimi plačilnimi po- goji. Gostilni kakor tudi mesarski obrt se na tem hramu vže čez 100 let izvršuje ter je daleč na okrog znan. Natančnejša pojasnila daje: Ana Steinbauer, posestnica pri Sv. Trojici v Slov. gor. 504 3—1

Hiša s sadonosnikom, eno uro od Pra- garskega, je sposobna za vsako obrt, po- sebno za trgovino s perutnino ali za pen- zionista je po ceni na prodaj. Naslov pri upravnistvu. 489 3—2

Gostilna edina v občini, z lepo hišo, za letni izlet, prodaja tabaka, branjarija in popolna koncesija, dober sadonosnik in vrt, blizu mesta in kolodvora, se ceno proda. Sodi tudi za penzioniste ali za kakšnega rokodelca. Naslov pove uprav. 505 5—1

20—30 polovnjakov dobrega vina, se proda. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri župniku v Leskovcu pri Ptuj. 507 2—1

Vinograd v Pišecah z letošnjo trga- tvo vred se proda. Isti ima lepo, soln- čnato lego, novonasajeno, zdravo trto, zi- dane kleti z vso opremo ter nekaj posode. Vpraša se: L. M. C. 114 poste restante. Kranj (Gorenjsko). 500 3—1

Lep les v Polički vesi se po nizki ceni proda. Naslov lastnika: Alojzij Gornik v Jareninskem dolu pošta Jarenina. 510 3—1

Naravni slivovec I. vrste 50 % močni, 1 liter 1.50 K, II. vrste 40% liter 1 K, razpošilja čez 10 litrov postavljen franco na postajo Domžale Franc Pustot- nik iz Blagovice, p. Lukovica, Kranjsko. Vzorci se pošiljajo franco. 516 6—1

Dobrodoča branjarija z velikim sočivnim vrtom in drugimi prostori na Teznu pri Mariboru se takoj odda na daljši čas v najem. Natančnejše se izve pri g. Svoimir Snuderl, učitelj v pok. v Studencih pri Mariboru. 512 3—1

Novozidana hiša s 5 sobami, 3 ku- hinje, gospodarsko poslopje, lep vrt, ve- lika klet, se po ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 183. 485 2—2

Landauer, skoro nov, se proda po nizki ceni. Vse natančnejše pri Alojziju Arzenšek, župniku v Vitanju. 509 3—1

Proste službe.

Učenca sprejme takoj sladničar in sve- čar Teodor Novotny, Ljubljana, Dunajska cesta 11. 475 3—3

Služba organista in cerkovnika pri romarski župni cerkvi v Rušah se razpi- suje ter odda s 1. oktob. t. l. Dohodki so prav dobri; prosto prostorno stanova- nje, 4 sobe, kuhinja, dve kleti, njiva, gospodarsko poslopje. — Prošnje se naj pošljejo župnijskemu uradu v Rušah. — Matija Wurzer, župnik. 480 3—3

Narodni trgovci in slavne kmetijske zadruge se iščejo, ki bi stalno kupovale od izdelovalca močne, lepe škafe iz pla- ninskega lesa z železnimi obroči. Naslov v upravnistvu. 464 3 | 3

Službo hišnega hlapca bi rad nastopil priden kmetijski fant. Naslov pri upravnistvu. 465 3—3

Učenca, poštenih starišev sprejme takoj po dogovoru Franc Rižnar, kleparski mojster v Ljutomeru. 494 2—2

Sedemletni fant se odda za svo- jega poštenega, krščanskega rodbini. Ponudbe na upravnistvu. 493 3—2

Učenca za mizarsko obrt sprejme tak- oje pod ugodnimi pogoji Peter Bauer- heim, mizarski mojster na Hrastniku. 491 3—2

Viničarja s štirimi delavskimi močmi išče do novembra t. l. H. Mallner v Roš- pahu pri Mariboru. 498 3—1

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali, ki je zmožen slovenščine in nemščine, sprejme takoj Konrad Zamolo, trgovec z mešanim blagom v Framu. 497 2-1

Družina s šestimi delavnimi osebami se sprejme 1. oktobra na marofu v Tr- novcih blizu Pragarskega. Več se poizve pri taistem oskrbnistvu. 499 3—1

Učenec iz dobre hiše se takoj sprejme v trgovino s steklom in porcelanom pri J. Kovačiču v Radgoni, Langgasse 47.

Ženska, pridna in poštena, se išče za farovž, ki je okoli 40 let stara in si upa opravljati veliko posestvo ter se razume v kuhinji. Naslov pri upravnistvu. 508 3—1

Kravni pristavnik, oženjen, 48 K na mesec plače, stanovalec in kurjava prosta, žena postranski prislužek, bo do 1. kimovca sprejet, na graščini „Thurn“ pri Velenju. 506 3—1

Pošteno dekle želi vsak čas službo nastopiti, zmožno je dveh jezikov, kot mesto kuharice, v mestu izučene, pri kaki poštini slovenski hiši. Najraje v župnišču, pa tudi v gostilni. Naslov pod „Slovenka“ pošta Šmarje pri Jelšah. — Ravno pod tem naslovom dobi se tudi snažna hišina in izurjena natakara. 513 3—1

Priden fant, ki se bi hotel kroja- štva učiti, se takoj sprejme pri Antonu Kosar, Stolni trg 5, Maribor. 514 3-1

Dve novi hiši

z gospodarskim poslopjem in z 9 stanovanji, 3 jobe zemlje, blizu mesta Celje in železnice ter blizu tovarn, ki je pripravno za vsako obrt, se proda iz proste roke. — Naslov pri upravnistvu. 478 3—3

Naznanilo in priporočilo.

Franc Kužnik, posestnik in mesar na Vidmu ob Savi, naznanja slavnemu občinstvu, da ima vedno v zalogi izvrstno, prešano 511 3—1

žlebnato strešno opeko (Falzziegel)

in sicer stane 1000 kom. 38 gld. = 76 K. — Kdor torej opeko potrebuje, naj se oglasi pri njem s prepričanjem, da bo s postrežbo zadovoljen.

Posojilnica pri Sv. Lenartu

registr. zadruga z neomej. zavezo, vabi na

redni občni zbor

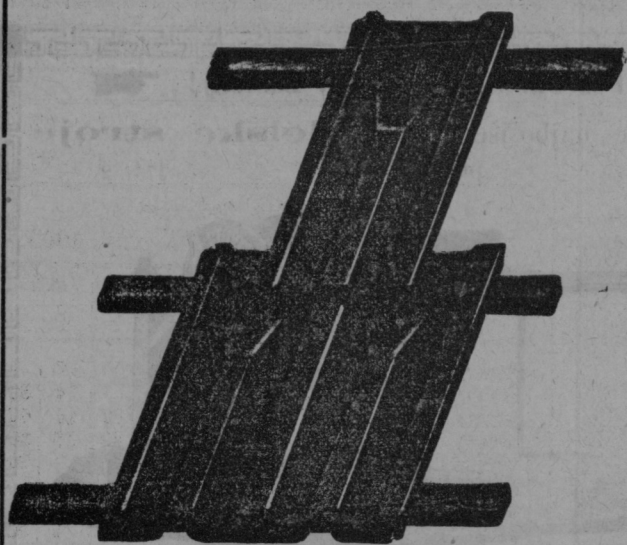
ki se ima vršiti

dne 18. avgusta 1905, ob 10. uri dopoldne

v zadrušnih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Potrjenje računov za leta 1902, 1903 in 1904. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Izvolitev načelstva, račun- pregledovalca in njegovega namestnika. 4. Privoljenje remuneracije načelstvu.

515 1—1

Načelstvo.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Takošnja in najzaneslivejša postrežba.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, od-

pravijo naduho, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na materici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom: 483 20-1

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K.	4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K.	5 ducatov (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.	

Imam na tisoče priznanih pism, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Bortič, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljanič, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc. žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-22

BENEDIKT HERTL,

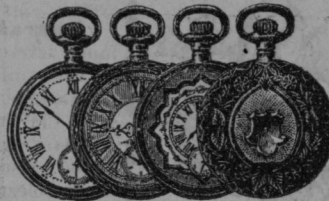
posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

B. Talento,

prodajalna drv in premoga Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdaj's Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarini Sammerlingova ulica. 62 26-14

Jamči se več let, de sicer se vrne denar

amči se več let, sicer se vrne denar!

Srebrna remonter-ura od 3 gld. naprej

Nikelnasta Rosskopf od 1.80 „

Zlate ure 484 10-2 od 10 „

Anton Kiffmann, Maribor

Gosposke ulice — Tegetthoffova cesta.

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vinorejci

kupujte škropilnice za trte Natrium thiosulfat, nadalje reapenspapir Phenolphatelein za spoznavanje pravega časa, kdaj naj se meša apno z modro galico in drugimi kemikalijami, kakor tudi za rast in vzdrževanje zdrave živine redilni prašek za prešiče à 40 h, holandski živinski redilni prašek à 60 h, za rogato živino in konje, če nimajo teka, posebno priporočljiv je za okrepljenje kosti Fluid à 2 K, za okrepljenje po mukah pri otrpljenju, zaviralno olje à 60 h, v obrambo konj in krav proti nadležnemu zaviranju, kakor tudi zelišča in praške, kakor tudi encijan, ajbež, sladke korenice, kolmež itd., kakor tudi 80% jesiho cvet à kg. 1'20 K, za izdelovanje dobrega in okusnega jesiha, pri

Karolu Wolf, drožerija „pri orlu“

441 10-5 odlikovan z mnogimi zlatimi svetinjami

v Mariboru Gosposke ulice 17, nasproti poštnih ulic.

Naznanilo preselitve.

496 2-1

H. J. TURAD

Trgovina

se nahaja od 27. julija samo v Tegetthoffovi ulici št. 7.

Najboljši in čisto izbrani kovaški premog

se dobiva od sedaj naprej v **Ign. Kost-
Jevem premogokopu v Makolah**
po zmerni ceni. — Premog je najfineje sorte
brez konkurence. 490 3-1

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-4

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

**Pakraške kapljice in sla-
vonska zel**, to sta danes dve naj-
prijubljeniji ljudski zdravili med
narodom, ker ta dva leka delujeta
gotovo in z najboljšim uspehom
ter sta si odprla pot na vse strani
sveta.

Pakraške kapljice: De-
lujejo izvrstno pri vseh želodčnih
in črevesnih boleznih ter odstra-
njujejo krče, boleti iz želodca, ve-
trove in čistijo kri, pospešujejo
prebavo zganjajo male in velike
gliste, odstranjajo mrzlico in vse
druge bolezni, ki vsled mrzlice na-
stajajo. Zdravijo vse bolezni na
jetrih in vranici. Najboljše sred-
stvo proti boleti maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. —
Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100,
Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštним povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat)
5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 40 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K
40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducator) 18 K.
Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom
proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu,
težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter
deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici
3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih ste-
klenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje na-
ravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Josip Volčič,

mizar

Maribor Šmiderjeva ulica št. 3, Maribor

se priporoča častitemu občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko
spadajočih del, kakor pohištvo v vsakem sloju od najfinejšega
do najprostejšega izdeljka, kuhinjsko opravo, opravo za pro-
dajalne in pisarne, vsakovrstno delo za stavbo in vsa v to stroko
891 10-8 spadajoča popravila.

Naznanilo in zahvala.

Tužnim srcem naznanjamo, da je 18. t. m. po dolgotrajni in mučni
bolezni mirno v Gospodu zaspal naš iskreno ljubljeni soprog oziroma oče,
brat, svak in stric gospod

Benedetto Zencovich

pomorski kapitan v p. in veleposestnik

star 57 let.

Za polnoštevilne dokaze pristrčnega sočutja povodom bolezni in smrti
našega dragega rajnika izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo. Zlasti se za-
hvaljujemo prečast. duhovščini in slav. učiteljstvu. Največjo in najsrčnejšo
zahvalo smo do žvi izraziti blagor. gospodu nadučitelju Slancu in blagorod.
obitelji Šalamun za preveliko požrtvovalnost in tolažbo v teh bridkih urah.
Iskreno se tudi zahvaljujemo za mnogobrojne krasne vence in končno vsem
tisti, ki so dragemu pokojniku izkazali zadnjo čast.

Sv. Bolfank pri Središču, dne 22. julija 1905.

Filomena Zencovich roj. Schwinger
soproga

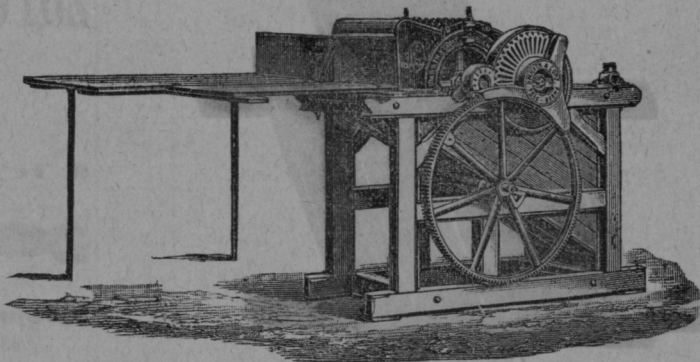
Albert Zencovich
c. i. kr. poročnik, sin

503 1-1

Ema Zencovich
učiteljica, hči

Posebni ceniki strojev zastoj!

Vsakovrstne najboljše **poljedelske stroje**
posebno pa 473 2

mlatilnice

za ročno rabo in na vitelj (gepelj) ter čistilnice
priporoča

trgovina z železnino **MERKUR**
P. Majdič, Celje.

♦ ♦ ♦ Z a l o g a ♦ ♦ ♦

omar za led, strojev za izdelovanje sladoleda,
surovega masla in prešic za pripravljanje ma-
linovega soka.

Vrtni stoli in železno pohištvo.

Traverze in cement!

Na prodaj je

800 močnih hmeljnih les, 30 m plehnatih cevij, 25 cm v
premeru in dve železni pnči po ugodni ceni pri **Juliju**
Sadnik na Grobljah pri Savinjskem mostu blizu Vran-
skega. 484 3-1

Oznaniło.

Ker se je bil s tukajšnim v „Slov. Gospodarju“ dne 8. junija
t. l. št. 23 priobčenim oznanilom z dne 3. junija t. l. na 12. istega
meseca sklicani občni zbor „Vzajemne zavarovalnice zoper ogenj na
Ljubnem“ takrat odložil, zato se s tem sklicuje

istí občni zbor

v drugič z že v ovi številki tega lista objavljenim vzporedom na
nedeljo, dne 30. julija t. l., ob 3. uri popol. v občinsko pi-
sarno na Ljubnem s pristavkom, da bo ta občni zbor po § 37 pravil
sklepčen pri vsakršnem številu došlih društvenikov.

Vzajemna zavarovalnica zoper ogenj na Ljubnem,
dne 22. julija 1905.

502 1-1

Janez Kopušar, načelnik.

Botri!

Najprimernejše birmsko darilo je

Marijino življenje.

Slavospev s podobami, obsegajoč nad 11000 verzov.

Speval Matija Zemljč.

Cena s poštino vred broširanemu izvodu K 2,20, v platno vezano z
rdečo obrezo K 3, z zlato obrezo K 4 samo proti predplačilu.

Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.